

Návrhy aktivít pre žiakov vracajúcich sa z dištančného vzdelávania do tried.

Je dôležité si uvedomiť, že žiaci prichádzajú späť do školy veľmi pravdepodobne s deficitom sociálnych kontaktov, rôznymi skúsenosťami a situáciami z vlastných domovov a rodín, že je to dlhý čas a iste sa udialo mnohé, čo deti ovplyvnilo, zmenilo, že pravdepodobne prichádzajú nejakým spôsobom iné. Preto je dobré rátať s tým, že pre žiakov môže byť náročné disciplinovane si hneď sadnúť späť do lavíc a začať vstrebávať kvantum neprebratého učiva, ktoré je potrebné dobehnúť. Možno budú aj takí, no predpokladáme, že väčšina z nich bude mať silnú potrebu rozprávať sa, zdieľať, byť spolu so svojimi rovesníkmi, niektoré možno naopak budú utiahnutejšie a budú potrebovať viac času na spracovanie ďalších zmien. Pokiaľ je to možné, odporúčame dopriať sebe aj im čas na adaptáciu a mať na mysli, že menej môže byť počas týchto prvých dní viac. Väčšinu potrieb si pravdepodobne pokryjú samé, tým, že jednoducho budú spolu, môžu sa spolu smiať, hnevať, smútiť, debatovať o rôznych svojich názoroch a postojoch, obavách, scenároch a pod... Niečo však môžeme aj my, ako učitelia, psychológovia, dospieť v ich okolí. Posielame vám návrh aktivít, ktoré by mohli prispieť ku spríjemneniu, zefektívneniu tohto procesu, znovunaštartovanie triednej dynamiky, naladenie sa na žiakov a žiakov medzi sebou, poskytnúť priestor na spracovanie týchto zmien, lepšie porozumenie sebe, svojmu okoliu a ukázať žiakom, že tu stále niekto pre nich je a že sme v tom všetci spolu. Keď budú mať saturované svoje základné potreby bezpečia, pochopenia, prijatia, sociálneho zázemia, bude pre nich jednoduchšie naladiť sa aj na vyššie ciele, ako je prijímanie nových informácií a vzdelávanie sa, takže čas takto strávený určite nebude "stratený" a rýchlo sa zúročí aj pri vyučovaní samotnom. Aktivity a ich formu je samozrejme možné prispôsobiť veku žiakov, času, ktorý máme k dispozícii, dajú sa použiť či už na rannej komunite alebo triednických hodinách jednorázovo (vybrať si nejakú časť), ideálne aj počas viacerých stretnutí.

1. Stretnutie - nie je potrebné výraznejšie štrukturovať, je možné nechať mu istú spontánnosť a pozorovať deti ako sa v "staronovej" situácii cítia a prejavujú, jednoduchými otázkami ich viesť k tomu, aby mal každý príležitosť zreflektovať, aké pre neho bolo obdobie dištančného vzdelávania a ako sa cíti teraz, po nástupe do školy. Prejaviť záujem o každé dieťa, jeho prežívanie, postrehy, názory, nehodnotiť, nesnažiť sa to nejakým spôsobom vysvetľovať, "opravovať". Snažiť sa zabezpečiť každému podobný, dostatočný priestor, aby neboli posledné deti ukrátené, nemuseli byť rýchle, stručné. Akceptovať aj hranice, rešpektovať to, že niektoré deti sa možno nebudú chcieť hneď zdieľať, dať najavo, že aj to je v poriadku.

2. Stretnutie – do košíka/ misky/ tašky vložiť papieriky poskladané s nasledovnými otázkami v takom počte, koľko je v triede žiakov (niektoré tam budú aj dvakrát, čiže na ne bude odpovedať viacero detí), deti sedia v kruhu, zaradom si otázky vyťahujú a snažia sa na ne odpovedať :

- Čo pre mňa bolo najťažšie v poslednom období a čo som naopak zvládol úplne ľahko?
- Čo ma najviac mrzí, čo som stratil, o čo som asi prišiel?
- Čo ma najviac hnevá/ hnevalo?
- Čoho sa obávam?
- Čo nové som sa o sebe naučil?
- Čo by som si chcel z toho obdobia ponechať? Dá sa to?
- Čo mi z toho obdobia chýba?
- Čo som získal? Čo z toho mi bude môcť v budúcnosti pomôcť a s čím?
- Ako raz budem hovoriť o tomto období svojim deťom/ vnúčatám?
- Čo mi pomáhalo?

3. Stretnutie

- Na tomto stretnutí spoločne pociťujete v čase. Každý pracuje sám s nasledovným zadaním: napíš list, ktorý by si adresoval samému sebe pred obdobím korony, čo by si si odkázal, odporučil. Nech si nájdu svoje miesto v triede, kde sa cítia príjemne, pohodlne, na stoličke, na zemi... Bolo by dobré, aby bolo v triede ticho, príp. pustiť tichú, nerušivú hudbu v pozadí. Keď už budú deti hotové, je možné napísať ešte jeden list, ktorý by zas každý adresoval sebe do obdobia po ukončení celej pandémie. Ak bude niekto chcieť, môže niektorý z listov nahlas prečítať. Na záver sa pýtame detí:
- Aké to pre teba bolo?
- Prekvapilo ťa niečo?
- Chcel by si sa o niečo z toho podeliť?
- Ako sa cítiš teraz?

4. Stretnutie

- Na spoločný plagát, na ktorom predtým nakreslíme/ nalepíme obrázok supermana, postupne ako sedíme v kruhu (nemusí byť zaradom) každý napíše, v čom sa teraz, po prežití, resp. ešte stále prežívaní kovidu cíti silnejší, schopnejší.
- Na záver je opäť vhodné zisťovať, ako sa im pracovalo, čo nové sa o sebe/ iných dozvedeli, aké pocity to v nich vyvoláva, keď sa na spoločný výsledok pozerajú.

5. Stretnutie

- Každé dieťa dostane výkres A4 alebo A5, na ktorý nakreslí, za čo všetko môže byť aj teraz, v tejto náročnejšej situácii vďačný, čo ho teší. Môžu to byť obrázky niečoho/ niekoho konkrétneho, môžu to byť symboly, môže to znázorniť abstraktne, farbami, tvarmi... Keď sú už všetky deti hotové, vyzveme ich, aby svoj obrázok opísali, povedali nám o ňom viac. Všetky obrázky nakoniec dokopy pospájame, zlepíme a vytvoríme tak ďalšie spoločné dielo.

Je možné dať výtvary zo 4. a 5. stretnutia na nástenku/ stenu, kde nám môžu pripomínať, čo sme prežili, zvládli, v čom nás to posilnilo, čo nám naďalej pomáha. Spoločná práca pripomína, že sme v tom spolu, že aj my si môžeme pomôcť, oprieť sa o seba.

6. Stretnutie – môže a nemusí byť, zase také voľnejšie, ako bolo aj to prvé stretnutie, na ktorom by sme sa spoločne rozprávali o tom, čo by kto teraz potreboval, kto mu to môže poskytnúť, akým spôsobom, čo on/a môže pre seba urobiť. Možno aj, čo by sme mohli ponúknuť niekomu inému, kto teraz potrebuje nejakú pomoc, podporu, možno ako by sme mohli byť užitočnejší ako trieda.

Chceme vás ešte poprosiť o zvýšenú všímavosť voči deťom a ak badáte zmeny v správaní dieťaťa trvajúce aj po niekoľkých dňoch v škole (dieťa je mlkve, utiahnuté, smutné, ustráchané alebo naopak agresívne, zlostné, akokoľvek nesvoje...), odkomunikovať vaše pozorovanie s rodičom a neváhať využiť služby CPPPpP.

Ďakujeme, prajeme príjemné chvíle strávené s deťmi pri týchto aj iných aktivitách opäť vo vašich triedach!

Spracovala: Mgr. Denisa Potančoková, psychologička CPPPpP Martin